

Gözlem Defterinizden

Adres: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi Gözlem Defterinizden Köşesi
Atatürk Bulvarı No:221 06100 Kavaklıdere - Ankara

Evinizdeki basit makinelerle ilgili gözlem notlarınızı bekliyoruz. Bize göndereceğiniz notlar arasından seçeceklerimizi Nisan 2013 sayımızda yayımlayacağız. Gözlem notlarınızı en geç 15 Mart 2013'te elimizde olacak şekilde göndermenizi istiyoruz. Bu sayımızda kapılarla ilgili gözlem notlarınıza yer veriyoruz.

Safranbolu'daki Kapılar

Ben Safranbolu'da yaşadığım için buradaki tarihi evlerin kapılarını gözlemledim. Yeni yapılan binaların aksine buradaki tarihi evlerin kapıları ahşap ve üzerlerinde de el yapımı oymalar bulunuyor. Kapıların üzerinde iki farklı tokmak var. Bu kapıların birinde ilk önce daha büyük olan tokmağı tıklattım. Sonra diğerini. Büyük tokmaktan gelen ses kalın, küçük tokmaktan gelen ses de inceydi. Anneme neden iki tokmak olduğunu sordum. O da bana "Eskiden küçük tokmak çalındığında bir kadının geldiği, büyük tokmak çalındığında da bir erkeğin geldiği anlaşılmış." diye cevap verdi.

Zülâl Çakar

Safranbolu Ünsal Tülbentçi İlkokulu / 4-B / Karabük

Tak Tak Tak!

Bir pazar sabahı babaanneme gittik. Babaannemde aklıma öğretmenimizin verdiği ödev geldi. Hemen kapıları gözlemlemeye başladım. Babaannemin giriş kapısı büyük, beyaz, geniş ve üstü salyangoz kabuğu şeklinde desenlerle süslüydü. Kapının bu şekli daha önce dikkatimi çekmemişti. Bir de babaannemin bahçesinde erzaklarını sakladığı bir depo var. Bu deponun eski, kahverengi, boyasız bir kapısı vardı. Anahtarı da eskiydi. Deponun kapısını açtığımızda garip bir gıcırta sesi çıkıyordu. Bu kapı bana çok değişik geldi. Ben bu gözlemimden her kapının farklı renk, desen, şekilde olduğunu ve farklı işlevlere sahip olduğunu öğrendim.

Çağla Yüksektepeli

Hasan Ali Yücel Ortaokulu / 2-D / Mersin

Kapılarla İlgili Gözlemlediklerim

Bir gün kapıları gözlemlemeye karar verdim. Gözlemlediğim kapılardan biri çelik, diğeryse bizim yörede yani Rize'de eski köy evlerinin içlerinde olan tahta bir oda kapısıydı. Bu kapıları karşılaştırdınca iki şey fark ettim. Bunlardan ilki, çelik kapının anahtar gözünün dar, ancak tahta oda kapısının anahtar gözünün geniş olmasıydı. İkinci fark ettiğim şeyse çelik kapının açma kapama kolunun dış tarafta olmasıydı. Tahta oda kapısının hem içeride hem de dışarıda açma kapama kolu vardı.

Şüheda Yavuz

Derepaşarı Merkez İlkokulu / 3-B / Rize

Benim Kapı Gözlemim

Birçok kapı çeşidi var. Örnek olarak bizim eski ve yeni kapımızı ele alacağım. Eski kapımız tahtadandı ve kare desenli oymalarla kaplıydı. Ama eskidiği için babam çelik bir kapı alıp taktırdı. Bu çelik kapının üzerinde kıvrımlar var. Tokmağıysa altın sarısı renginde. Binamızın kapısında demir parmaklıklar ve zincir var. Okulumuzun kapısı kırmızı mavi renkli, tekerlekli ve sürgülü.

Eski kapımız

Yeni kapımız

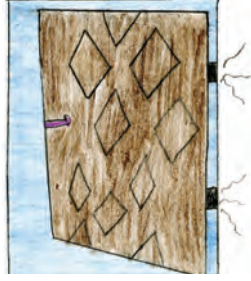
Aslıhan Geygüç

TEK Ortaokulu / 7-C / Ankara

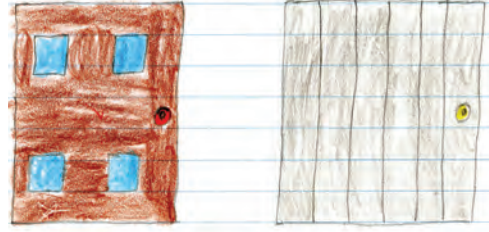
Kapı Gıcirtısı

Yaz tatilinde babaannemlere gitmiştik. Evlerinin kapısı çok değişti. Kapının üzerinde kare, üçgen gibi şekiller vardı. Kapı açılıp kapanırken gıcırdıyordu. Babam kapının menteşesine makine yağı sürdü. Kapı artık gıcırdamıyordu. Ancak bir iki hafta sonra kapı tekrar gıcırdamaya başladı. Bunun nedeni kapının menteşesinin paslanmasıymış. Babam tekrar kapının menteşesini yağladı ama bu geçici bir çözümdü.

Beyzanur Altun
Merkez Ortaokulu / 5-A / Samsun

Kapılar

Ben bu hafta kapıları gözlemledim. Okulumuzun ana kapısı demirden yapılmış. Dedemin garajının kapısı da demirden yapılmış. Babamın dükkânının dış kapısı çekildiği zaman yukarıdan aşağıya iniyor. Komşumuzun garaj kapısı kumandayla açılıp kapanıyor. Evimizdeki kapılarsa ahşap. Ben en çok otomatik sürgülü kapıları seviyorum. Bizi görünce hemen açılıyor, biz kenara çekilince kapanıyor. Benim ilgimi katlanan kapılar da çekiyor. Bu kapılar baktığımız zaman normal bir kapı görüntüsünde. Ancak katlanınca eni bir karış kadar oluyor.

Nazlıcan Önengül
14 Eylül İlkokulu / 2-A / Bursa

Eski Kapılar

Geçen yaz tatil için köye gittiğimizde oradaki kapıların şehirdeki kapılardan çok farklı olduğunu gördüm. Anneannemin evi Isparta'da Eğirdir Gölü'ndeki bir adadaydı. Buraya daha önce hiç gitmemiştim. Önceden gittiğim hiçbir yere benzemiyordu. Oraya gidip de bahçe kapısını görünce çok şaşırdım. Kapı kalın tahtalardan yapılmıştı. Kapıyı açmak için kapının yan tarafında bulunan büyük tahta parçasını yukarı doğru kaldırmak gerekiyordu. Daha sonra kapının nasıl kilitlendiğini görünce yine çok şaşırdım. Çünkü kapının üst tarafında iki halka vardı. Bu halkalar üst üste getirilip ortasına bir tahta parçası koyuyorlardı.

Meltem Yaz Tür
Özel Büyükçekmece Akademi Ortaokulu / 5-B / İstanbul

Sürgülü Kapıyla İlgili Gözlemim

Alışveriş için bir markete gitmiştik. İçeri girmek için adım attığımızda sürgülü otomatik kapılar birden açıldı. Oysa bizim evimizde kapılar böyle açılmıyor. Çünkü evimizdeki kapılar menteşeli kapılar. Marketteki kapılar çok ilgimi çekti. Sürgülü otomatik kapılar hakkında babama birkaç soru sordum. O da bana bu kapıların insanları algılayınca ya da bir düğme yardımıyla açıldığını söyledi.

Bengü İmirhor
Çiğdem Batubey Ortaokulu / 6-C / Balıkesir